

Velja po pošli:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petitvsta (72mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravišškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Bližnji polom na Balkanu?

Bolgarija se je polastila vzhodnorumelske proge orientalske železnice. Gotovo, da proti določbam berlinske pogodbe. Pa držati se pogodb, to itak ne velja veliko, da ima Bolgarija le moč ali zaslonbo za svoj korak. Zaslonbo pa mora imeti: najbrž pri Aerenthalu in Bülowu. Naš minister za vnane zadeve je v resnici dober diplomat, to se vidi iz angleških listov, ki ga silovito napadajo. Kdor Angležem pokvari račune, ta ni kartak. Ampak, kar se zdaj godi na Balkanu, je trd oreh za navadne zemljane. Gotovo je le sledeče: Avstrija podpira Bolgarijo glede na železnico in morda tudi glede na preglasitev neodvisnosti. Nemčija je pasivna, kar toliko pomeni, da dela z Avstrijo sporazumno; kar se Italije tiče, samo listi kriče proti Avstriji, Tittoni pa se zvesto drži Aehrenthala; Anglija je hudo nasprotna Bolgariji — jako čudno, ako se pomisli, da je svoj čas, ko sta na Balkanu igrali prvo vlogo Avstrija in Rusija glasom mürzšteške pogodbe, na vse načine podpirala Bolgare. Takozvani balkanski odbor v Londonu je bolgarske čete zalagal z orožjem in državni podtajnik, sir Gray je Bolgarom obljubljal zlata nebesa — to pa le zato, ker je Anglija zavidala drugim prvenstvo na Balkanu. Kaj pa Rusija? Eni pravijo, da je na strani Bolgarije, oziroma da se z Avstrijo strinja, saj se je Izvolskij zadnji čas znatno približal Aerenthalu; nemški listi celo govore, da se pripravljajo nova balkanska zveza med tema državama, drugi nasprotno menijo, da gre Rusija tudi to pot čisto v smislu revalskega sestanka odločno z Anglijo in Francijo. Najbrže je od vsega to resnično, da diplomati drug drugega za nos vodijo in komaj čakajo trenutka, da se mladoturška vlada podere in nastane na Balkanu novi polom; ki bo vevlastem zopet omogočil »posegati vmes«. Zdaj stojimo pred novim dejstvom: »Agence Havas«, oficijska korespondenca francoske vlade, naznanja, da je minister Pichon naznanil, da je ruska vlada predložila, naj se spor med Bolgarijo in Turčijo v zadevi orientalske železnice predloži signatarnim vevlastem berlinske pogodbe — seveda, če Turčija dovoli. Na ta način bi zopet imeli berlinski kongres v drugi izdaji in mogoče, da bi se pri tej priliki obravnavala tudi druga pereča vprašanja: Egipt, aneksija Bosne, Kreta, Ciper itd. Samo to je zdaj vprašanje, ali Rusija hoče s tem Avstriji in Nemčiji povzročiti nove težave ali pa jih hoče delati drugim vevlastem ali pa vsem skupaj. Zdi se, da prvo, kajti zlasti aneksija Bosne je Rusiji strahovito nevšečna. So pa drugi, ki trdijo, da se je Izvolskij po sestanku z Aerenthalom tudi s to mislijo sprijaznil in razun Anglije so baje vsi kabineti zanjo. Sicer se bo to kmalu videlo, še pred otvoritvijo naših delegacij. Spričo teh homatij je potrebno predložiti si zopet nakratko zgodovino zadnjih balkanskih dogovorov, v katerih igra v prvi vrsti Anglija vlogo večnega intriganta.

Avstrija in Rusija sta se, prej glasom mürzšteške pogodbe zvezani v namen, da »reformujeta« Makedonijo, takoj razdružili, ko je baron Aerenthal svet iznenadil z vestjo, da hoče graditi železnico skozi Sandžak proti Solunu. Anglija, dozdej potisnjena v stran, se je takoj začela Rusiji ponujati. Izdelala je celo posebni »reformni« načrt; Makedonija naj dobi »self-governement«, to je avtonomijo, da naj se ji posebnega krščanskega generalnega guvernerja itd. Pa še Rusija ni šla na ta lim, ki bi bil ubog Turčijo za vedno prilepila na Anglijo, temveč je uljudno pripomnila, da je ta reformni načrt sam še precejšnje reforme vreden. Vmes je prišel sloviti revalski sestanek, na katerem sta Edvard angleški in Nikolaj ruski sklenila Nemčijo in Avstrijo spodbiti in na Balkanu za dogleden čas ustvariti angleško-rusko prvenstvo. Anglija je svoje reformne predloge na podlagi ruskih izpreminjavnih nasvetov omilila in nasvetovala sloviti »leteče kolone«, ki naj bi pobile vse vstalske čete, katerim se je pa Aerenthal ironično smehljaj, češ, kar reformna žandarmenarija ni bila v stanu, tega tudi »leteče kolone« ne bodo napravile.

Prišli so Mladoturki in so strmoglavili leteče kolone in revalski dogovor. Še zdaj so ljudje, ki trdijo, da je Mladoturke sultan sam posadil na prestol z namenom prekrižati revalske račune. Če je to res, potem zasluži Abdul Hamid prvo mesto za Bismarkom, ampak treba je, zlasti kar se

Balkana tiče, vse sprejeti z veliko rezervno. Ko so Mladoturki zavladali in obljubili, da izpeljejo sami reforme, so seveda vevlasti morale v ozadje stopiti. Zraven so se Turčiji hlinile na vse načine. Ruski in angleški listi so Mladoturkom namigavali, da Avstrija in Nemčija želita, da se v Turčijo vrne »ancien régime«, prejšnja absolutistiška vlada, jih prepričevali, da je največji prijatelj Turčije Rusija, (ki pa ne more trenutka pričakati, da bi na Ajo Sofijo posadila krščanski križ, kar bi bilo le pozdravljeni) da je Anglija najsvobodoljubnejša država na svetu itd. Le Bolgarija je delala težave, Mladoturki so zadnji čas zavzeli proti njej sovražno stališče. Današnja poročila pravijo celo, da je veliki vezir Kiamil — paša izjavil, da bo Turčija eventualno proglasitev neodvisnosti Bolgarije smatrala za casus belli. Kaj pa Rusija in Anglija? Teško jima more biti, zlasti Rusiji, ki ima toliko vezi z Bolgarijo, katero je ona osvobodila. In zato ni čudno, če se Rusija zdaj izkuša orientirati, sporazumno nastopati z vsemi vevlastmi. Avstrija je na strani Bolgarov, ali naj Rusija nastopi proti njim, zato, ker bi »Novo Vreme« in »Times« najrajši že jutri Avstriji in Nemčiji napovedala vojsko?

No — vevlasti naj le iščejo medsebojnega sporazumljenja — iz stare skušnje ve svet, da bo itak vse pri starem ostalo. Ker vevlasti nimajo odkritosrčne želje na Balkanu red napraviti, ampak samo sebe okoristiti, zato reda nikoli ne bo in tudi Mladoturki ga v svoji slabotni sanjivosti ne bodo napravili. Že dvijajo po Makedoniji bolgarske čete, zopet se preliva kri in rdeči plamen, zaneten od zlobne roke, se vije po seljaških bajtah.

AVSTRIJA.

Beck pade? — Visokošolsko vprašanje. — Kako se je Wahrmond v Jeni blamiral. — Bosna se ne bo anektirala. — Dalmacija.

Stališče Beckovega ministrstva je zelo omajano. Nemci ne odnehajo in bodo obstrukcijo v češkem deželnem zboru nadaljevali. Tudi Čehi ne odjenajo in Prašek ter Fiedler nista pri njih v Pragi nič opravila. Mislita celo demisionirati. Beck je zaradi tega opustil svojo namero cesarja v Budimpešti prositi za predsankcijo zakona, ki bi uvedel posebni permanentni od-

bor češkega deželnega zbora, ki bi zboroval zdaj v Pragi zdaj na Dunaju in bi reševal vsa sporna narodnostna vprašanja. Tudi krščansko-socialni krogi želijo, da bi se kriza zazdaj še ne rešila in bi padlo Beckovo ministrstvo, ki je nesposobno urediti narodnostne razmere. Češki poslanci so permanentni narodnostni odbor odklonili, ker imajo v tem oziru slabe izkušnje. Odbor bi le obremenil deželne finance, drugega pa nič ne dosegel.

Parlamentarna komisija obeh najmočnejših čeških deželnozbornih klubov, mladočeškega in agrarnega, je sklenila sledeče: Ako Nemci s svoje obstrukcije dosežejo, da se deželni zbor razpusti, bodo Čehi onemogočili delovanje državnega zbora in izstopili iz vladne koalicije.

V parlamentu zboruje zdaj v navzočnosti dičnega naučnega ministra Marcheta vseučiliški odbor, ki se peča z vprašanjem avtonomije vseučilišč. Gospodje so se bavili v prvi vrsti s pretečim poklerikaljenjem inomoške univerze, ker kršč-socialci baje delajo proti temu, da bi zasedel neko stolico nemški svobodomislec profesor Steinacker z Dunaja. Najvažnejše pa je vprašanje, ali smejo katoliški akademiki nositi »barve«. Marchet je napovedal za jesen zopetne velike vseučiliške boje in izjavil, da bodo morali rektorji, ako bo na vseučiliščih zopet prišlo do izgrediv, vsem dijakom brez razlike in izjeme prepovedati nositi barve. Pozitivnega se ni nič sklenilo. Krščanski socialci so odboru poslali peticijo, kjer zahtevajo popolno enakopravnost, da smejo nositi barve, ustanavljati društva itd. Te zahteve so pa Marchetovi podrepaniki označili kot »politiške« in predznakmenje »klerikalnega bojnega pohoda« proti univerzam. Sicer pa razsodni profesorji menijo, da bo do popolne prepovedi barv moralo priti in da se ji bodo vsi brez izjeme morali pokoriti, ker bo drugače velik polom.

Wahrmond zopet straši. Prišel je od zborovanja vseh nemških vseučiliških profesorjev, ki se je vršil v Jeni. Ondi je strašno pogorel. Profesor Weber iz Heidelberga je namreč predlagal resolucijo: »Svetovno naziranje in politično stališče raziskovavca in učitelja ne more nikoli biti vzrok, da bi se mu ne podelilo vseučiliške stolice, oziroma ga odstavilo.« Na ta način je hotel Wahrmonda rešiti. Toda pro-

LISTEK.

Sherlock Holmes — ulomilec.

(Spisal Conan Doyle.)

(Dalje.)

»Zdi se mi, da imaš naravno zmožnost za take stvari. Prav dobro, napravi maske. Jedla bova še kaj mrzlega, predno odrineva. Sedaj je šele poldeseti. Ob enajstih morava biti v Churh Row. Od tam je še četrt ure peš do Appledore Towers. Začela bova o polnoči. Milverton ima dobro spanje in gre vsak večer točno ob pol enajsti uri v posteljo. Če bova imela srečo, bova lahko ob dveh spet tukaj in bova imela pisma gospodične Eve v žepu.

Holmes in jaz sva oblekla svoje površnike, da sva izgledala, kot dva gledališka obiskovalca, ki se vračata domov. Na Oxfordski cesti sva najela kočijo in sva se peljala do neke hiše v Hampsteadu. Tu sva plačala voz in sva korakala v zapetih površnikih čez travnik. Bilo je zelo mrzlo, in ostra burja je bučala naokoli.

»To je opravilo, ki zahteva največje previdnosti«, je dejal Holmes. »Tista pisma se nahajajo v železni omari v Milvertonovi delavnici. Ta delavnica leži ravno pred njegovo spalnico. K sreči pa ima, kot vsi majhni, močni ljudje, ki dobro živijo, trdno spenje. Agata — tako se imenuje

moja zaročenka — mi je rekla, da govori služinčad šaljivo o njem, da se ne bi zbudil, če bi s topom streljal zraven njega. Ima pa zelo vestnega tajnika, ki ves dan ne zapusti sobe. Zato morava iti po noči. Razen tega ima tudi zelo hudega psa, ki prost teka po vrtu. Obiskal sem Agato zadnja dva večera precej pozno; zato zapira psa, da lahko neoviran prihajam in odhajam.

Molče sva šla dalje po praznih cestah, katere so razsvitljevale slabe svetilke, pri katerih se naju ni moglo spoznati. Že v marsikakem nevarnem slučaju sem spremljal svojega prijatelja brez strahu — toda v oni ledenomrzli in viharini noči se nisem mogel obraniti težkega in s strahom prepojenega čuvstva, kako lahko bi sedel sedaj doma v gorki sobi, če bi se ne bil vsilil Holmesu v obrambo na tako nepremišljen način. Holmesov tih glas me je predramil iz neprijetnih misli.

»To je tista hiša — tam-le tista velika. Skozi velika vrata — potem na desno med grmičevjem. Sedaj si morava nataktniti maske, kot vidiš, ni nobeno okno razsvitljeno; vse se vrši, kot si želiš.«

V najinih črnih svilenih maskah, v katerih sva izgledala kot dva najhujša londonska zločinca, sva se tiho bližala temni hiši. Na eni strani se je širila veranda, na kateri se je nahajalo več oken in dvoje vrat.

»To je njegova spalnica,« je šepetal Holmes. »Ta vrata vodijo naravnost v delavnico. Teh bi se najlažje poslužila, toda

niso samo zaklenjena, ampak tudi zapahnjena in bi vzbudila preveč ropota, če bi jih hotela odpreti. Pojdi tu okrog. To je cvetličnjak, skozi katerega se dospe v sprejemnico.«

Bil je zaklenjen. Holmes je vzel nekaj kosov limanice iz žepa in je z njo skrbno namazal oni del vratne šipe, ki se je nahajal nad ključavnico. Nato je vzel svoj dijamantni steklorez in je z njim zarezal okoli namazanega mesta. Sedaj je z eno roko vzel kljuko ter jo pritrtil na limanico, z drugo pa je krepko sunil v šipo. Kratek komaj slišen pok: Holmes je potegnil izrezano šipo na kljuki ven in jo položil skrbno na tla. Nato je obrnil ključ od znotraj skozi narejeno odprtino. To je trajalo samo par hipov in postala sva zločinca v smislu postave. Sladek omamljiv vonj eksotičnih rasti in težek gorak zrak nama je skoro sapo dušil. Holmes me je prijel za roko in me je peljal hitro mimo rastlin, ki so nama mahale po obrazu. Holmes je imel zelo veliko zmožnost, da je videl v temi in tega je bil posebno navajen. Medtem ko me je še vedno držal za roko, je odprl neka vrata, in občutil sem nedoločno čustvo, kot bi se nahajala v velikem prostoru, kjer je nekdo nedavno kadil cigaro. Tipal je po stenah, odprl je druga vrata in jih zaprl za nama. Ko sem iztegnil roko, sem čutil več sukenj ob steni; opazil sem, da se nahajava na nekem hodniku. Šla sva po istem dalje brez glasu in Holmes je odprl vrata na desno. Nekaj se je muzalo sem in tja,

meni je upadal pogum, toda zasmel sem se, ko sem spoznal, da je bila mačka. V tej sobi je bil še ogenj v kaminu in zopet sem vonjal tobakov dim. Holmes je šel notri po prstih in je čakal, da sem še jaz stopil za njim. Bila sva v Milvertonovi delavnici. Vrata ob nasprotni steni so držala v njegovo spalnico.

Holmes je položil malo drv na ogenj, ki je kmalu svetlo zaplapolal, da sva bolje videla. V bližini vrat sem zapazil električen gumb, toda bilo bi odveč, da bi prižgala elektriko, tudi če bi bilo to varno. Na eni strani kamina je visela težka zavesa pred obokanim oknom, ki se je nama zavoljo tega videlo od zunaj nerazsvetljeno. Na drugi strani so se nahajala vrata, ki so peljala na verando. V sredi je stala moderna pisalna miza, zraven pa z rdečim usnjem prevlečeni naslonjač. Nasproti temu se je nahajala knjižna omara in na njej doprsni Atenin kip. V kotu sva zazrla blesketajoče ključavnice velike, zelenobarvane denarne omare, Holmes se je splazil do vrat in jo opazoval. Potem se je splazil do vrat spalnice in je poslušal. Nobenega glasu ni bilo čuti. Med tem sem se domislil, da bi bilo za vsak slučaj pametno, da si zagotoviva prost izhod skozi zunanja vrata. Hitro sem jih torej pregledal. V svoje veliko iznenadenje sem našel, da niso bila niti zapahnjena. Potrkal sem Holmesu na ramo; pogledal je vrata in ostrmel. Gotovo je bil ravnotako iznenaden kot jaz.

(Dalje.)

fesorja Stengel (Greifswald) in Kaufmann (Vratislava) sta v daljših govorih to stališče pobijala in zagovarjala načelo, da ima država pravico zahtevati, da se iz njenih vseučilišč ne razširjajo nauki, ki so naperjeni proti temeljem države, vere in npravnosti. Ker je tudi veliko drugih bile mnenja, so glasovanje o Webrovi resoluciji preložili do — prihodnjega kongresa! — Wahrmond zdaj na Dunaju toži, da se mu v Prago ne ljubi, ker ga ondi tudi profesorji grdo gledajo.

Kar se delegacij tiče, je »Az Ujsag« trdil, da bo minister zahteval povišanje števila novincev, in sicer z ozirom na aneksijsko Bosno. Toda ta vest se od kompetentne strani zanikuje in povdarja, da se število novincev letos ne bo še povišalo. Pač pa se povišajo plače častnikom in formirajo novi strojnopuškini oddelki, vendar pa bo vsaka stotinja štela 12 mož manj kot je normirano število.

»N. Wr. Tagblatt«, o zunanjih zadevah vedno dobro informiran, poroča, da se bo v prestolnem govoru povodom otvoritve delegacije Bosna sicer izrečno omenjala, nikakor pa ne aneksija. Gre se samo za okrajna zastopstva.

V volivnem okraju velikih obdačenecv Zadar-Šibenik so Hrvati ponudili Srbom kompromis. Od štirih mandatov bi Srbi dobili dva. Če bi se kompromis sklenil, bi imeli Srbi v prihodnjem deželnem zboru osem poslancev, Italijani pa samo dva, izvoljena v trgovski in obrtni zbornici. Najnovejša poročila pa pravijo, da so Srbi odklonili kompromis s Hrvati. Vsled tega bodo v imenovanem volivnem okraju bržkone zmagali Italijani. — V Imotskem kandidirajo pravaši dr. Josipa Mladinova. Dosedanjemu poslancu Periču so izrazili priznanje in zahvalo. — V Boki (Kotoru) pridejo v kmečkih občinah v poštev Srbi, ki pa se še niso zedinili glede svojih dveh kandidatov. Imenovanje kandidatov prepustijo volivnim možem. V mestih kotorskega okraja je zagotovljena zmaga Hrvatov. Mati Radimiru, županu v Kotoru, v skupini velikih obdačencev pa Lazaru Milinu, istotako Hrvat.

OGRSKA.

Ogrska volivna reforma tudi tajna ne bo! Nemažarske narodnosti.

V klubu neodvisne stranke sta Košut in Andrassy poročala o vladnem volivno-reformnem načrtu. Košut je izvajal, da je načrt patriotičen, grof Andrassy pa, da je pluraliteta naperjena proti nemažarskim narodnostim in demagogom. Volivna pravica bo sicer splošna, ne bo pa enaka in tajna. Število glasov bo znašalo nekako 4.000.000. Analfabeti, ki indirektno volijo po volivnih možeh, bodo zaznamovani na posebni listi, analfabeti pa bodo h komisiji morali prinesiti šolska izpričevala, oziroma jih bo volivna komisija lahko izpraševala, ali znajo brati in pisati! Volivna pravica bo brezpogojno javna! Vedno lepše, res ...

V Budimpešti so zopet socialisti demonstrirali proti Andrazevi reformi in nato hoteli podreti neki slavolok v čast španski kraljevi dvojici, ki je 1. t. m. prispela v Budimpešto obiskat cesarja. Sprejem je bil sijajen, toda vrši se vse v znamenju velikega strahu pred anarhisti, ki imajo, kakor znano, kralja Alfonza zelo radi. Ko sta se cesar in kralj Alfonz peljala po ulicah, je policija napravila fronto proti občinstvu.

Klub nemažarskih strank je sklenil radikalne Srbe izključiti, ker se družijo s Košutovci.

PREGANJANJE HRVAŠKIH ŽELEZNIČARJEV.

Voditelje zagrebških hrvaških železničarjev, Miheliča, Andraševića, Marsa in Jermana so kazenskim potom premestili v mađarske kraje; proti J. Živču uvedejo disciplinarno preiskavo. Še kakih 20 železničarjev bo premeščenih na Ogrsko.

ČETE NA BALKANU.

(Glej članek.)

Carigrad, 1. oktobra. Bolgarske čete so zopet pričele delovati. To je brezdvomno v zvezi z bolgarsko-turškim sporom. Četa pod vodstvom Apostola je napadla grško vas Sorbo. V Urlu so bolgarski četaši ubili turškega orožnika. V Popesu, Iveni in Mirniku, jugovzhodno od Monastira, so Bolgari ubili več Srbov. Srbi so nato enega četaša ujeli in ga linčali. V Ohridi gospodari bolgarski četovodja Jovanci.

Dnevne novice.

+ Vipavski okrajni cestni odbor. Za načelnika vipavskega okrajnega cestnega zastopa je izvoljen gosp. Ivan Lavrenčič, deželni poslanec v Vrhpolju, za njegovega namestnika pa gosp. Rihard Ferjančič, župan v Gočah.

+ Za župana v Ihanu je izvoljen Andrej Flerin z Goričice.

Rajši z Nemci nego s poslanci Slovenske kmečke zveze hodi dični slovenski poslanec dr. Ploj. Zadnjo nedeljo je sklical v Ptuj shod zaradi železnice Purkla—Ptuj—Rogatec, ki se bo seveda nadaljevala dalje po sotliski dolini Nemcev je dal Ploj navabiti vse polno, tudi vsenemškega Malika, ki je mnogo sokriv na zadnjih nemških izgrelih, je povabil Poslanci Slovenske kmečke zveze dr. Korošec, dr. Benkovič, dr. Jankovič pa niso dobili nobenega vabila, da bi zastopali koristi slovenskih krajev. Tako dela Ploj! Njegov list Novi Slovenski Štajerc pa v vsaki številki vabi na skupno delo! Kaj se pravi, ljudem pesek v oči metati?

+ Od liberalne strani se izkušajo žalostni ljubljanski dogodki politično fruktificirati za strankarske namene. Liberalna stranka bi se rada okoristila z delom drugih. Najznačilnejše je bilo, da je prišel nekdo celo s predlogom: Ker smo zdaj edini, naj »Gospodarska zveza« da liberalcem polovico sena! Tako čuden je narodni idealizem liberalcev! Mi pa z liberalci ne moremo imeti nobene zveze, dokler liberalna stranka ne opusti svoje protiverske gonje. Oni naj nas napadajo, mi pa naj jim zato služimo? Tako daleč ne bomo padli. Slovenska Ljudska Stranka, ki brez strahu in z vso odločnostjo obsoja nemške krivice, stoji na straži tudi proti kvarljivcem v slovenski sredi. Svojim somišljenikom priporočamo previdnost, da ne bodo delali za one, ki jih bijejo!

— Novomeške demonstracije in nemški časopisi. Ostudne laži nemškega časopisa presegajo že vse meje. Graška »Tagesspost« trdi, da je bilo novomeškim Nemcem pobitih veliko šip ter da so hiše tudi vse pomazane. Radi bi poznali onega novomeškega dopisnika, ki ima tak talent za revolver-žurnalista. Vse je ostudna laž. Niti ena šipa ni razbita, samo g. Bergmanu so počrnili napis: Apotheke. — Seveda berejo Nemci take vesti z največjo »ogorčenostjo« ter se potem zgražajo nad »slovenskim barbarizmom«.

— Novomeško okrajno glavarstvo zasleduje demonstrante. Kakor smo že poročali, so v Novemestu demonstrirali z žvižganjem in klicanjem pred nekaterimi hišami in stanovanji novomeških Nemcev. Radi tega je bilo v sredo 30. m. m. klicanih deset oseb na okrajno glavarstvo na zagovor. Na prvi pogled se vidi, da so gospodje pri politični oblasti pobrali kar približno to deseterico »demonstrantov« iz vseh slojev prebivalstva. Ovadeni so: Absolvent kmetiške šole Franc Jakše ml., kapelnik Miško Poula, trgovec Emil Durini, mehanik Viktor Pristov, časnika Bert. Lakner, visokošolec Oton Jeruc, delavec Franc Anžin, trgovec Franc Bergant, mestni blagajnik Fran Perdan in zasebnik Hans Ogorc. Po triurnem zaslišanju je vladni koncipist g. Borštner preložil razpravo na nedoločen čas. Po pričah nadstrážnika Pudrebra in stražnika Ljubija ni dokazano drugega, kakor nekaj »živio«-klicev. V razpravni sobi ni bilo ni enega stola, da so ovadenci morali cele tri ure stati! O izidu še poročamo.

— Notranjska dekleta Marijinih družb iz postojinske in trnovske dekanije so priredila, kakor smo že poročali, posebno romanje k Majki božji na Trsat dne 27. septembra. Sijajno je uspela prireditve. Nad 550 deklet se je udeležilo tega izleta. Razpoloženje je bilo kar najveselejše. Prepevaje Marijine pesmi z razvito zastavo šentpeterske družbe smo korakali čez Sušak. Na Trsatu je bilo skupno sv. obhajilo. Slovesen govor je govoril hrenoviški kaplan g. Ahačič, in nato je bila slovesna sveta maša. Popoludne pa so bile pete litanije lavretanske. S težkim srcem smo se povrnili na svoje domove ob najlepšem vremenu. Rečani in Suščani so bili polni pohvale nad lepim redom in krasnim petjem slovenskih mladenk, in so se v obilnem številu udeležili našega slavlja Matere božje. Zgodila se ni niti najmanjša nezgoda. Prepričani smo, da bodo ta izlet močno utrdil vez skupnosti slovenskih mladenk imenovanih dekanij. Posebno zaslugi za vso prireditve ima šentpeterski kurat g. Abram, ki je z veseljem prevzel vodstvo prireditve, za kar mu bode izrečena najtoplejša zahvala od vseh udeležnikov.

— Umrla je v Toplicah na Dolenjskem 30. septembra gospa Katarina Telatko, ravno šest mesecev po smrti svoje soproga Vavla Telatko. Postarni zakonski so vsled mnogoletnega skupnega življenja tako tesno združeni in navezani drug na drugega, da prvemu, ki odide v večnost, kmalu sledi ostali. Gospa Telatko je po močevi smrti s hčerjo Maričko vodila naprej gostilno in kavarno »Na tabru« v splošno zadovoljnost gostov. Upamo, da bo posestnik gospod Ivan Šusteršič vsega spoštovanja in zaupanja vredni hčeri gospej Mariji Senčar še nadalje pustil v našem hišo za nadaljevanje gostilniške obr-

ti, ker so gostje tako navajeni na rodbino Telatko in bili vselej izvrstno postreženi. Rajnica je bila 70 let stara, blaga žena, skrbna mati, silno dobrih rok in dobrega srca, rojena v Vlašimu na Češkem. — Naj sladko počiva poleg moža in z njim vred čaka vesoljnega vstajenja mrtvih!

— Iz Planine. V ponedeljek, 28. m. m. smo imeli v Planini mašo zadušnico za pokojni žrtvi Iv. Adamiča in R. Lundra, ki jo je oskrbel narodni mesar g. Podlesnik. Cerkev je lično dekoriral g. Pogorelec. Pri maši je bila korporativno z načelnikom, g. županom in z zastavo navzoča slavna požarna bramba, slovenske dame, večinoma v žalnih oblekah, in drugo občinstvo. Po maši se je požarna bramba in drugo občinstvo zbralo v gostilni g. Kovšče. Po kratkem okrepčanju je nagovoril navzoče tajnik »Čitalnice«, trgovec g. Chautta in jim pojasnjeval pomen današnjega dne. Nastopili so tudi drugi govorniki, ki so se zahvaljevali slav. požarni brambi, gg. Podlesniku in Pogorelcu ter klicali Slovence na delo. Ljudstvo jim je navdušeno pritrjevalo. Ko so zapeli stoji slovensko himno, so se razšli.

— Cesta Gabrovčec Muljava. Trinajst let je že, kar je bila umerjena preložitve cesta od Gabrovčca do Muljave in pobral se je že prisilni naklad zanjo, s preložitvijo pa še zdaj ni nič. Kdaj se vendar preloži in razširi ta cesta, ki je ena najbolj rabljenih in najbolj potrebnih?

— Osebna vest. Gosp. Gregor Šubič, c. kr. davčni nadoskrbnik v Pazinu, je prestopil s polnimi službenimi leti v pokoj ter se stalno naselil v našem mestu.

— Goriški deželni zbor je imel danes sejo. Na dnevnem redu je bila voitev odseka, ki mu bo namen določiti slavnosti o priliki 60-letnega cesarjevega vladanja. Nato je dal deželni glavar prednost pred nujnim predlogom posl. Frankota o volitvi dež. odbora 41 nujnim predlogom dr. Gregorčiča in tovarišev. Dr. Gregorčič in tovariši nadaljujejo obstrukcijo.

— Nemiri v Zadru. Dne 30. septembra zvečer so bili v Zadru velikanski izgredi. Italijani so streljali iz revolverjev na vojaške patrulje. Vojaštvo je nato rabilo orožje, in sicer je streljalo najprej slepo. Še-le potem, ko so tudi v stranskih ulicah začeli na vojake streljati iz revolverjev, je ustrelilo med množico. Štirje Italijani so ranjeni, eden baje smrtno. — Altroché—Ljubljana!

— Velika zapuščina »Legi Nazionale«. V Trstu umrlj zdravnik dr. Evgen Videučih je zapustil »Legi Nazionale« 50.000 K.

— Vinska kriza v Dalmaciji. Trgatev v južni in delu srednje Dalmacije je končana. Cene grozdju so neverjetno nizke. Mošta se dobi po 7 kron hektoliter. Skoro tretjina grozdja je ostala na trtah, ker ljudje nimajo dovolj posode za novo vino in ni kupcev za grozdje. Vino pa bo vendar zopet neznansko drago in večinoma bo — strup. Bil bi že skrajni čas, da vlada stopi ponarejevalcem vina s kvedri na prste.

— Trgatev na Proseku se je že pričela. Letos je grozdje nenavadno hitro dozorevalo. Uplival je poletni dež, kate-rega tu primanjkuje vsako leto. Kakovost mošta bode izvrstna. Ko ne bi bilo spomladi toče, bi bilo tudi pridelka več. Cene moštu so od 40 do 44 kron hektoliter.

— Preskušnje učiteljske usposobljenosti za obče ljudske in meščanske šole se začno na c. kr. ženskem učiteljišču v Gorici dne 4. novembra t. l. ob 8. uri dopoldne. Pravilno opremljene prošnje se imajo predložiti predpisanim potom do 15. oktobra t. l. ravnateljstvu c. kr. izpraševalne komisije za obče ljudske in meščanske šole v Gorici.

— Razpis učiteljskih služb. V Borovnici je razpisano novoustanovljeno četrto učno mesto z zakonitimi prejemki v stalno nameščenje s pristavkom, da se bo oziralo le na moške prosilce. Pravilno opremljene prošnje je predlagati do 12. oktobra c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Ljubljani. — Na novoustanovljeni dvorazredni ljudski šoli v Zgornji Šiški je stalno oddati nadučiteljsko učno mesto. Prošnje do 25. oktobra. — Na petrazredni ljudski šoli na Viču je razpisano novoustanovljeno učno mesto, in sicer v prvi vrsti za moške prosilce. Prošnje do 22. oktobra c. kr. okrajnem šolskemu svetu v Ljubljani.

— V Senčurju pri Kranju so imeli dne 28. septembra slovesno zadušnico za padli slovenski žrtvi. Cela vas je bila odeta v črno. — Dvojezični napisov ni več, nadomeščeni so s samoslovenskimi.

— S Planine. V noči od 27. na 28. septembra je nekdo poškodoval trgovcu g. Chautta napis nad trgovino. Ta čin globoko obžalujemo, ker prepričani smo, da je na Kranjskem le malo tako zavednih trgovcev, kakor ravno g. Chautta.

— Občni zbor »Prostovoljnega gasilnega društva« v Mavčičah pri Kranju, je izvolil v odbor sledeče funkcionarje: Načelnikom Mat. Jeraja, posestnika v Mavčičah, namestnikom Franceta Jenko, ml.,

iz Praš, tajnikom Al. Sežuna, učitelja-voditelja, blagajnikom Fr. Rozmana, posestnika v Mavčičah; za odbornike pa: Val. Sušnika iz Praš, Andreja Rozmana iz Podreč, Ivana Vidica iz Jame, Fr. Tonija iz Mavčič in Gašperja Jenko iz Podreč. Društvo si omisli v kratkem novo brizgalno.

— Krompir in zelje ter ajda so po Gorenjskem, v kranjskem okraju, dobro obrodili, tudi v ljubljanski okolici kopljejo že krompir, ki je dokaj debel.

— Sadje prešajo pridno naši kmetje, v kolikor nemorejo sadja prodati. Sadni mošt je dobra in zdrava pijača.

— Pri volitvi v okrajno bolniško blagajno zagrebško so tudi v skupini delodajalcev propadli pristaši Frankove stranke. Gg. Kornitzer, Volani, Gjud in Štamfl niso več izvoljeni.

— Kedaj je Novo mesto dobilo dovoljenje za oficijelno ime »Rudolfovo«? Leta 1865, in ne l. 1858, kakor je nekdo slabo poročal v vaš list in »Laibacher Zeitung«. (Glej Vrhovčovo »Zgodovino Novega mesta!)

— Vipavsko pevsko društvo priredi v nedeljo, dne 5. oktobra, na dvorišču gosp. župana, popoldan ob ½4. uri, dramatično predstavo z igro in petjem. Igralo se bode »Cigane«, malomestna šaljiva igra v treh dejanjih. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Štajerske novice.

Š Obmejni kolek. »S. K. S. Z.« za Štajersko je izdala obmejne koleke od dva vinarja komad v korist obmejnim Sloven- cem. Koleki imajo kartografsko sliko cele slovenske zemlje in napis: »Obmejnim bratom v pomoč«. Dobivajo se pri »S. K. S. Z.« v Mariboru. — Priporočamo vsem našim zavodom, trgovinam in posameznikom, da naročajo ta kolek!

Š »Slovenski Gospodar« je bil zaplenjen radi članka: »Nova tolovajstva v Ptuj« in radi dopisov iz Velenja, Rečice in Konjic.

Š Protestni shod bo v nedeljo 4. oktobra v Mozirju.

Š Nemška poštenost. Nemec Henrik Kušer, poslovodja firme Selinšek v Ptuj, je zapeljal slovenskega vajenca Janeza Kranjc, da je ukradel gospej Selinškovi košarico pokvarjenih jajc, katere je bila zavrgla, in jih potem spravil k trgovcu Sorko-tu; tam so znani študenti Kazimir, Bratanič in dr. imeli svojo delavnico, kjer so pripravljali orožje za napad na Sloven- ce. — Obžalovati moramo pri tem še to, da so poznej nekateri Slovenci po krivem dolžili gospe Selinšek, pridno in pošteno gospodinj - vdovo, da je ona vedoma prodala nemškemu razgrajčem cel zaboj gnilih jajc. Resnica pa je, da je gospa na celj stvari popolnoma nedolžna; in sploh fant ni našel več kakor 20 jajc. Kakor sli- šimo, bo gospa razgrajča zapodila iz hiše.

Š Slovenski groši. Slavičev fant je dobil štipendij po rajnem župniku Slaviču in je zdaj brezplačno sprejet v nemški »Studentenheim«. O kako dobri so slovenski groši, da celo črni klerikalni groši — kaj ne, gospod Poldek Slavič? Drugače pa duhovnikov še videti ne moreš. Pa tudi mera tvojih krivic bo enkrat polna, aii pravzaprav je že. Slovensko ljudstvo bo obračunalo.

Š Duhovske vesti. G. Franc Spindler, računski revident v knezoškofijski pisarni v Mariboru je nastavljen kot kaplan v Brežicah. Prestavljeni so kaplani: Peter Gorjup v Sevnico, Janez Hauptmann na Muto, Jožef Kodrič v Kamnico, Anton Srebre k Sv. Martinu pri Slov. Gradcu, in Francišek Šegula v Laški trg.

Š Mladeniški shod v Poljčanah dne 27. septembra se je nad vse pričakovanje dobro obnesel. Okoli 500 mladeničev se je zbralo iz Makol, Studenic, Poljčan, Laporja, Slov. Bistrice, Poljskave, Črešnjevca, iz Sladke gore, iz Žic, Konjic, Sv. Jerneja, niso se vstrašili dolgega pota kremeniti sinovi zelenega Pohorja iz Tinj in drugih tamošnjih krajev. Bilo je divno gledati to armado navdušenih, za vse dobro unetih mladeničev. Še bolj gniljivo pa je bilo poslušati njihove navdušene govore. Ob pol 2. sklicatelj mladenič Cvahle iz Slov. Bistrice pozdravi in otvori shod, za predsednika se izvooi dr. Hohnjec, ki mladeniče pozdravi v imenu S. K. S. Z., povdarja namen našega gibanja, njega važnost za vzgojo mladine. Vzpodbuja, da vedno branijo krščansko prepričanje, katero more vzgajati mladino in jo povzdigniti na višje stališče. Ravnotako pa je vsakega dolžnost zvesto braniti pravice našega materinega jezika, obsoja pobalinsko divjanje nemškutarske klike nasproti mirnim Slovincem. Svoji k svojim, to jim bo najboljši odgovor. Nato povzame besedo burno pozdravljen mladenič Fr. Žebot, predsednik Z. S. M., ki v lepem govoru priporoča mladeničem tri lastnosti:

Zvestobo svoji veri, narodu in stanu, izobrazbo politično in gospodarsko, delavnost za narod in domovino. Za njim pa nastopajo mladeniči iz raznih krajev, prinašajo pozdrave svojih tovarišev, navdušujejo dostikrat v pesniško lepih besedah brate svoje za plemenito delo v brambo vere svete in domovine drage. Prvi pozdravi zbrane predsednik mlad. zveze v Slov. Bistrici, Cvahte, za njim so govorili: K. Dobnik (Sladka gora), Mih. Gobec (Sladka gora), Mlakar Jan. (Makole), Sim. Javernik (Laporje), gostilničar Gajšek prebere pozdravno pismo poslanca Piške, Jož. Brglez (Makole), Strmšek (Sv. Jernej), Kitek (Studenice), Fr. Kovačič (Makole), Dušej M. (Tinje), Strnad M. (Sladka gora), Šelih Fr. (Konjice), J. Vipotnik (Sladka gora), Ant. Pučnik (Prihova), kaplan Kramaršič in Sagaj. Po več ko dveurnem zborovanju zaključijo predsednik dr. Hohnjec veličastni shod. Pri sprevedu v cerkev in na slavnostnem prostoru je pridno svirala godba makolskih mladeničev. Shod so brzojavno pozdravili mariborski dijaki. Brzojavka je rabila iz Maribora osem ur, da bi lahko že prej peš prišla!

Š **Značilno.** Murkov uslužbenec v Ptuj se je udeležil nemških izgredev dne 13. t. m. Da bi se izognil bojkotu Slovencev, je Murko takoj odpustil razgrajča. A glej prišel je dr. Plachky in ga nagovarjal, da sprejme odpuščenega pomočnika nazaj v svojo hišo. Murko se je branil, zdaj pa so mu Nemci napovedali bojkot. Nemške dame so prihajale druga za drugo, vsaka je poravnala svoj dolg in se poslovila od Murka za večno. In Nemci so dosegli kar so nameravali: Murko je zopet sprejel rogovičleza v službo.

Š **V ljutomerskih gorica**h bodo začeli brati po 1. oktobru. Podbirina ima 18 stopinj; navadni mošt bo gotovo imel čez 20 stopinj.

Š **Trojni jubilej.** Iz Sv. Lenarta nad Laškimi se poroča: Jubilej Marije Lurške, sv. Očeta in presv. cesarja nam je napravil veliko veselje. Velika jubilejna procesija Laške dekanije v Petrovce v prekrasno Savinsko dolino, je vpeljala slavnost, ki je končala z gledališko predstavo v St. Lenartu. Navdušenje je bilo velikansko. —

Š **Umrli** je v Ptuj zadnji četrtek gospa Ana Pischinger, roj. Zanjekovič, po več kot dveletni mučni bolezn.

Š **Napad.** Ko je šel včeraj ob dveh popoldne gospod mestni kaplan Stermšek v hiralnico, so ga pred bolnišnico pozdravili sprehajajoči se smrkolinci iz nemšk. »Studentenheima« s pfuj-klici in grdim, izzivajočim žvižganjem. Lepa nemška kultura!

Š **V Konjicah se odda** mesto pisarniškega pomočnika s 5. oktobrom 1908 pri c. kr. okrajnim glavarstvu. Pogoji: Znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Plača mesečnih 70 K. Opremljene prošnje naj se vložijo do 4. oktobra 1908.

Š **Konjice.** Nemškutarski tržani so imeli v nedeljo zvečer pri Urbanu nekaj shod, kjer so zoper Slovence, od katerih izključno živijo, navduševali in »hajlali«. V Konjicah se še ni proti nemškutarjem nikoli nič hudega zgodilo, vendar so si najeli osem orožnikov, ki so celo noč po trgu patrolirali. Imajo pač slabo vest ti ubogi nemčurčki!

Š **Iz Ptuja** se nam piše: Neki zakotni dopisun »Marburgerce« in »Tagespošte« me je na nečuvren način napadel, čes, da sem pri glavni skupščini društva sv. Cirila in Metoda v Ptuj imel hujškajoč govor in da sem kolovodja ptujskih nemirov, radi česar sem se moral pri ptujskem okrajnem glavarju zagovarjati. Kakor sem pri njem slovesno izjavil, da to ni res, ravno tako tudi tukaj dopisuna gori omenjenih listov javno imenujem lažnjivca in obrekovalca. Tistemu pa, kateri mi naznani ime tistega fakina, obljubim 200 kron nagrade. Se ve, da sem obema listoma poslal popravek. — Ptuj, 28. septembra 1908. O. Lenard Vaupotič, gvardijan in župnik.

Š **Iz Zdol pri Brežicah.** Naš g. nadučitelj je bil precej časa do lanskih državno-zborskih volitev združen s tukajšnjimi Slovenci. In ni se mu slabo godilo, kar more gospod nam boljše vedeti. Po volitvah pa je menda zapihala druga sapa, ker g. nadučitelj se ogiblje slovenskih gostiln in trgovin in najraje obcuje z nemškutarji. Mi zdolski Slovenci sicer ne žalujemo radi tega, da bi nam solze lile po obrazih, pač pa bi se moral gospod spominjati boljših dni in svojih bivših prijateljev.

Š **Iz sodne službe.** Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju dr. M. Katziantschitsch je imenovan za avskultanta v področju graškega nadsodišča.

Koroške novice.

k **Proti slovenskim mesarjem v Celovcu.** O tem se nam še poroča iz Celovca: V občinskem svetu celovškem je stavil občinski svetnik Eckhard sledeči predlog: »Občinski svet mesta Celovec naj sklene,

da zanjprej mestni občinski svet celovški Kranjcem, ki prodajajo meso na drobno, ne sme več prepuščati prostora na trgu in sicer ne v mesni veži kakor tudi ne na javnih prostorih, da bi prodajali meso na drobno. Glede onih kranjskih prodajalcev na drobno, ki imajo obrtni list in jim torej ni mogoče prepovedati detaljne razprodaje, naj se deluje na to, da smejo prodajati le z enakimi pogoji in enakimi stroški kakor domači trgovci, namreč v stalnih trgovinskih prostorih. Z ozirom na javno zdravstveno stanje se konečno naj poskrbi, da ti tuji prodajalci mesa ne bodo kršili določb magistrata s prodajanjem po zdravju nevarnih prostorih.« Seveda so sprejeli celovski očaki predlog z navdušenjem, če ga bode tudi občinstvo, ki je sito draginje celovškega mesa, je pa prav drugo vprašanje.

k **Zopet nemški napad v Celovcu.** Iz Celovca nam poročajo: V noči od srede na četrtek je celovška fakinaža pobila napis g. dr. Brejca in steno od prvega nadstropja do tal grdo pomazala. Kar se ji prvič ni docela posrečilo, je storila zdaj. Slovenci pa se bodo znali zanjprej ogibati raznih Knapičev, Metncev itd., ker bodo lahko našli znak kazoč jim, kam naj zahajajo po pravne nasvete.

k **Beljak.** Nemško obrtniško društvo za Koroško je sprejelo dne 25. t. m. v odborovi seji v Beljaku sklep, v katerem izraža »zatiranim rojakom« v Ljubljani iskreno sožalje.

k **Bistrica v Rožu.** Na Koroškem se je naselila nemška zagrizenost v vse urade, celo c. kr. sodniki je prav nič ne skrivajo. Ko so se zadnjo nedeljo vračali Slovenci z vlakom s št. jakobske slovesnosti, je zavpil na tukajšnjem kolodvoru neki otročaj Slovincem v vlaku »heil«. Klic je ponovila cela gruča ljudi, med katerimi sta bila tudi dr. Urschitz in dr. Torggler, oba sodnika na celovškem okrajnem sodišču. Nato je stopil prvi proti vozu, v katerem so se nahajali Slovenci in se zaničljivo obrnil rekoč: »Tosten!« Res lepo, da se taki može prav nič ne ženirajo, javno kazati sovražstvo do drugega enakovrednega naroda na njegovih lastnih tleh.

k **Umrli** je 29. m. m. v beljaški bolnišnici restavrater na kolodvoru in posestnik gostilne »Annenheim« na Osojah, Brandt, nagle smrti.

k **Kostanjarji.** Iz Celovca: Ob koncu pretečenega meseca so prišli v Celovec prodajalci praženega kostanja. Ko se začne gledališka sezona, ko začne na drevju rumeneti listje in ko začne padati nad mestom jutranja megla, se prikažejo vsako leto na tržnih vogalih tudi stalni znanilci jeseni, temni može z dišečim skanjem.

k **Letniška sezona an vrbskem jezeru** se je pnehala s septembrom. V nedeljo, 27. septembra, je še zadnjikrat vozil po jezeru parnik »Neptun«, medtem ko sta »Helios« in »Carinthia« že pred tednom prenehala voziti. Konjska železnica bode vozila še do 4. oktobra do jezera, potem se pa omeji vožnja samo na mestno področje.

k **Celovško konjsko železnico,** last akcijske družbe Singer in drug, je kupila mestna občina za 135.000 K. Drugo leto mislijo preustrojiti železnico v električno ali pa na par.

Ljubljanske novice.

lj **Po Ljubljani** je mir, občinstvo se je pomirilo in bi bilo že z ozirom na gledališko sezono in na tujski promet železi, da se uvedejo normalne policijske ure. V zadnjih dneh je ovadenih radi prekoračenja policijske ure 32 gostilničarjev. Deželni vladi je vojaška oblast včeraj obljubila, da se poročnik Mayer ne bo sprehal po mestu, izvršilo se pa tega ni. Včeraj je bil aretiran ključavničarski pomočnik Ljudovik Endlich, ki je vinjen oklofutal nekega vojaka pešpolka št. 27. Oddali so ga deželnemu sodišču. Še enkrat prosimo občinstvo, naj vojake 27. pešpolka pusti popolnoma pri miru! Danes so izpustili iz zapore akademika gg. Kreča in Poženela. Dognalo se je, da sta bila aretirana brez vzroka. Danes je bil pri generalu Langu kot priča zaslišan g. dr. Jerše, včeraj pa dež. svetnik g. Zamida.

lj **Ranjenci v bolnišnici** so izjavili, da odklanjajo vsak nemški dar. Nekaterim se že boljše godi. Hlapec Martin Štrukelj se že lahko spreha po vrtu, istotako mesarski pomočnik Ologovšek, o katerem se je prvotno mislilo, da bo umrl. Najslabši je Tomšič, ki je dobil sedaj še pljučnico. Občinstvo prinaša ranjencem sladkarije in brezštevne druge poboljške. Dijak Borštnik je imel včeraj popoldne 38 stopinj. Nekoliko se mu obrača na bolje. Opetovano vzdihuje proti usmiljenki: »Sestra, stopite k meni, če ste Vi pri meni, me nič ne boli.« Včeraj ga je obiskal součenec, ki je bil v usodnem trenutku poleg Borštnika in kateremu je krogla prestrelila hlače. Borštnik more zaspati le s pomočjo morfija. Duhovščina stolne in šentpeterske župnije je odklonila vsako plačilo za pogreb

Adamiča in Lundra ter je izjavila, naj se dotično vsoto izroči za žrtve v bolnišnici.

lj **O ljubljanskih dogodkih** je član dne, grof Bobrzenski, ki mu posebno car veliko zaupa, spisal v »Novem Vremenu« članek, kjer Ruse poziva, naj se jamejo zanimati za svoje slovanske brate v Avstriji, ki se morajo tako hudo boriti proti tuilstvu.

lj **Aretirali** so te dni tri enoletne prostovoljce 27. pešpolka radi nekih čednih stvari.

lj **Aretirani plakater Smole,** katerega so odpeljali v Celje in je bil obdolžen, da je demonstriral proti nemški šoli v Sevnici, je bil včeraj v Celju popolnoma oproščen, ker se je po pričah dokazalo, da je nedolžen.

lj **Postajenačelnistvo južnega kolodvora** nam poroča: Vsled zgodnje policijske ure v gostilnah in kavarnah počelo je zahajati občinstvo v poznih urah v bufet tukajšnje južnokolodvorske restavracije. Glede na to, da se obnaša preveč glasno, prepevajoč razne pesmi itd. in da se s takim početjem neugodno upliva na skozi Ljubljano potujoče občinstvo, naj bi občinstvo blagodejno samo skrbelo, da to poneha; slavno občinstvo naj bi to upoštevalo, da ne bo treba eventualnega policijskega posredovanja.

+ **Imenovan** je računski oficijal gosp. Janko Košir za računskega revidenta.

— **Izkopali so** v Gradcu truplo fml. Jožefa Hochsmanna pl. Hochsana. Truplo so prepeljali na Dunaj v rodbinsko rakev.

lj **Kaj vse vedo nemški listi.** »Grazer Volksblatt« poroča iz Ljubljane, da je ljubljanski občinski svet votiral za spomenik žrtvam 20. septembra — 10.000 K in da je sklenil, da se bodeta imenovali dve ulici v »takozvanem nemškem delu mesta« po Adamiču in Lundru. — V Ljubljani še ne vemo nič o takim sklepu občinskega zastopa ljubljanskega.

lj **Vzorni Gospodar**, poslanec »Ekonomije«, nepolitično, nestransko glasilo za vse pogoje in koristi življenja je pričel izdajati glavni urednik Matej Stergar, ki napoveduje velikansko agitacijo in organizacijo obsegajočo dom, državo, svet, katero terjajo njegova snovanja: »Gospodarsko - socialna zveza«, »I. občna gospodarska družba«, »Kulturni in rešni zavodi«, »Socialni rešni red«, tudi družba »Lastni dom« in časnik »Vzorni Gospodar.« — Pravi, da vseh svojih nalog še ni omenil. Z vsakim, ki bi agitiral za ta velikanska podjetja sklene gospod Stergar poverjeno službeno pogodbo, toda z nobenim brez jamstva za poštenost in zanesljivost v zaupanih poslih. Vse te moči se morejo in morajo, tudi z ženo in otroci, za vse življenje »popolno preskrbeti.« Na kakšen način, povemo v bodoče. G. Stergar hoče ustanoviti tudi »Družbo za zavarovanje izdatkov, ki bi svojim zavarovancem proti jako nizkim premijam vračala vse izdatke.« G. Stergar pravi, da hoče držati skupaj vseh pet delov sveta, katerim hoče s svojim programom preskrbeti to, kar manjka vsem petim delom sveta: »več denarja«. Najprej je zato izdal list, sedaj pa hoče iti naprej in preskrbeti ljudstvu kuriva za zimo.

lj **Tujski promet meseca septembra.** Zadnji mesec je prišlo v Ljubljano 5505 tujcev, 243 manj nego meseca avgusta in 547 več kakor isti mesec lani. Nastanilo pa se je v hotelu »Union« 1175, »Slon« 993, »Malič« 514, »Lloyd« 486, »Cesar avstrijski« 309, »Južni kolodvor« 255, »Ilirija« 232, »Bavarski dvor« 165, »Štrukelj« 159 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1217 tujcev.

lj **Kolo ukraden**o je bilo dne 27. m. m. v Spodnji Šiški strojniku Ivanu Novaku iz Verda. Kolo je bilo prostega teka »Torpedo«, je imelo na prestavi luknjičasto ploščo, ter letnico 1899. Vredno je bilo 120 kron. — Dne 25. avgusta je pa poneyril nek mlad fant izposojevalcu koles v Šiški Leopoldu Grošlju 60 K vredno. Fant je rekel, da se piše Ivan Klemenčič, ter da je praktikant v »Ljudski posojilnici«, kar pa seveda ni res. Pred nakupom se svari.

lj **Pobegnil je iz zaporov okrajnega sodišča** v Karlovcu dozdevni Ljubomir Dimitrijevič.

lj **Hudi gosti.** Te dni se je v Jeleničevi gostilni popivalo do policijske ure. Ko je določen čas že pretekel in se jim gostilničar ni več upal dati pijače, so se sicer iz gostilne odstranili, a ko so bili na cesti, so se nad gostilničarjem maščevali s tem, da so metali kamenje v njegovo stanovanje. Na srečo ni bil nobeden v stanovanju zadet.

lj **Velika tatvina.** Od 22. do 27. septembra je bilo v lški vasi posestniku Ivanu Štebloju v gostilniški sobi iz omare ukradenih 4565 K obstoječih iz bankovcev po 1000, 100 in 50 K in srečka italijanskega rdečega križa. O storilcu še nimajo nobenega sledu.

lj **Ponarejeni goldinarji** krožijo v medvodski okolici. Falzifikate se pozna po tem, da so temnejši od pravih, polzki,

tanjši in nimajo na robu besedila »Viribus Unitis«.

lj **Češki živnostenski banki v spoštovanju.** Gospa Gruška Nina, soproga tukajšnjega zastopnika živnostenske banke, Samuela Gruške, je svojo služkinjo pretepla in spodila iz službe samo zato, ker je Slovenka. Priče na razpolago.

lj **Obisk Zgornje in Spodnje Šiške** je za vse vojaštvo brez izjeme prepovedan.

lj **G. Engelbert Skušek** je prostore, kjer se sedaj na Mestnem trgu nahaja njegova trgovina, zopet najel in ostane njegova trgovina na sedanjem prostoru. G. Skušek torej ostane v Ljubljani ter se je danes odpeljal na Dunaj po novo blago.

lj **Nove razglednice** savskega difileja med Savo in Zagorjem izvršil je znani fotograf Rožun iz Litije. Razglednice so jako krasne. Dobe se pri gosp. Bahovcu na Marijinem trgu v Ljubljani.

lj **Nemca ne maram.** Vse je bilo že napeljavano, da bi se poročila služkinja M. B., bivajoča v Trnovem, in vzela nekega Nemca; a prišli so vmes znani dogodki, ki je spoznalo iz njih naše ljudstvo do dobrega, kakšni so naši osrečevalci, in vrla služkinja je izrekla: Zaroka je razdrta! Nemca ne maram!

lj **Stavbe.** Pri novem vojaškem preskrbovališču na Kodeljevem so večja tri poslopja že pod streho, dve manjši se še gradita. Nova Švicarija se pridno gradi in je zidovje že dograjeno nad priličnimi prostori. Pri Gražar-Hafnerjevi stavbi ob Prisojnih ulicah je temeljno zidovje že dograjeno. Poslopje Mar. Turkove na Radcekega cesti je dograjeno do prvega nadstropja. Ob podaljšanih Nunskih ulicah ometavajo in snažijo še F. Supančičevo vilo. Suše se: Kmetova vila v Kolizejskih ulicah, Pawlizckova vila ob Cesti na južno železnico in Fr. Ostermanova hiša ob Vrhovčevih ulicah. Adaptacijska dela se še izvršujejo v hiši »Zadružne zveze« na Dunajski cesti. Tlakovanje Dunajske ceste do železničnega prelaza je končano in posipanje Bleiweisove ceste dovršeno.

lj **Pri cerkvenoglasbenem tečaju** je nekdo izmed gg. udeležencev o priliki, ko se je izvajala v stolnici koralna maša, pozabil na koru Aljaževu »Slovensko pesmarico«. (Oba zvezka skupaj vezana.) Dotični gospod naj se blagovolj obrni na prefekta v Alojzijevišču, g. Stankota Premrla.

Razne stvari.

Maksim Gorki se je poročil z igralko Andrejevno, ki ga je leta 1906. spremljala v Ameriko.

— **Predsednik Lloyda** postane še ta mesec grof Stürgkh.

Kolera. V zadnjih 24 urah je v Peterburgu na kolero novoro zbolelo 223 oseb, 93 pa jih je umrlo. Vseh bolnikov je 1836.

Srbski prestolonaslednik se je, kakor listi poročajo, hudo zagledal v soprogo nekega belgradskega topniškega stotnika. Vozi se vsak dan k nji na stanovanje. Baj je tako zaverovan vanjo, da se je odpovedal celo sportu. Žena se hoče ločiti od soproga in postati legitimna soproga prestolonaslednikova.

— **Sleparski kvartopirci pred poroto.** V Trstu se je pričela razprava proti H. Cusin, M. Mariotti, H. Mosca in A. Šepič, ki so igrali po tržaških kavarnah in gostilnah ter sleparili. Oškodovancev je okoli 20; Jos. pl. Claricini je oškodovan za 14 tisoč kron, drugi za več ali manj tisočev. Cela izvabljena svota znaša 63.870 K in 700 laških lir.

Po nedolžnem usmrčen. Leta 1906. je bil v Giessenu na Nemškem usmrčen neki rokodelski pomočnik, ker da je umoril in oropal župnika Golla. Obsodili so ga na temelju obširnih indicij. Obsojenec je vedno, tudi na morišču še, trdil, da ni kriv in da se ga je zamenjalo z drugim. Sedaj, po dveh letih pa je neki na Holandskem naseljeni Nemec priznal na smrtni postelji, da je on zakrivil zločin, zaradi katerega so usmrtili omenjenega rokodelskega pomočnika. Izročil je tudi nekaj cerkvenih dragocenosti, ki si jih je bil takrat prilastil. Rekel je, da mu po smrti nedolžnega obsojenca vest ni dala več miru in zato je priznal hudodelstvo.

Bolezni rumunskega kralja. List »Adeverul« javlja, da se stanje kralja Karola ni poboljšalo. Čuje se, da bo iz Berolina poklicar, h kralju neki ugledni zdravnik, da ga preišče.

Povodnji v Indiji. Vsled izrednega silnega deževja so v zadnjih 36 urah nastale v Haiderabadu in Dekanu velike povodnji. Voda je odnesla na tisoče hiš. Utonilo je tudi mnogo ljudi. Dežela je baje več milij daleč opustošena.

Zrakoplovec Vilbur Wright je te dni s svojim aeroplanom prevozil v 1 uri 7 minutah in 11 sekundah 48 kilometrov in 120 metrov in tako prekosil celo svoj rekord.

Eulenburg mora položiti varščino. Drugi kazenski senat pravosodne zbornice v Berlinu je prenaradil sklep sodnega

dvora glede osvoboditve Eulenburga ter jo dovolil le pod pogojem, da Eulenburg položi 100.000 mark kavcije.

Velikanski zajutrek. Iz Saratoga, N. Y., v Ameriki, poročajo: Alderman Dotzler, ki tehta 400 funtov, je dosegel svetovni rekord v tem, da on potrebuje največji zajutrek, kar je ljudi na svetu. Zajutkoval je namreč na parniku Adirondack, ki vozi med Albany, N. Y., in New Yorkom. Pri tem je povžil deset čaj kave, 20 žemelj, dvajset ocvrtih jajc in 40 komadov slanice, nakar je žalostno izjavil, da sicer še vedno ni sit, da mu je pa zdravnik svetoval, naj se posti, radi česar sedaj manj poje naenkrat, da pa radi tega večkrat je. Dotzler se je vidno jezil, da so se mu njegovi sopotniki in natakari čudili, ker je toliko pojedel. Pri tem je dejal, da tak zajutrk ni prav nič čudnega, kajti njegov najmlajši deček povžije vsaki dan za zajutrk po osem jajc.

Sto bomb je varnostna oblast našla v Tiflisu skritih v neki kleti.

Družbo vlomilcev so zaprlj v Curihu. Ista je bila vlomila v neko trgovino. Zaprti so štirje Avstrijci, med njimi eden, ki se izdaje za častnika in je hodil 14 dni v polni uniformi po mestu. Pravi, da se piše Josip Wenzel.

Strašna železniška nesreča v Berlinu. V soboto popoldne sta v Berlinu trčila dva vlaka nadcestne železnice. En voz tretjega razreda je padel z viadukta. Mrtvih je 17, ranjenih 17, vsi sami Berlinčani.

Kmetijsko šolstvo v Srbiji. Ministrstvo kraljevine Srbske se je nedavno odločilo, da se čimprej osnuje na vseučilišču v Belgradu fakulteta za poljedelstvo. Odredilo je v to svrhu, da se del čistega dobička srbske državne loterije podeli temu vseučilišču. Dotična fakulteta bo začasno ime la tri oddelke: poljedelski, gozdarski in kulturnotehniški oddelek.

Turška pisateljica Selma Riza se je vrnila v Carigrad. To je sestra znanega vodje mladoturškega odbora Riza-bega. Njena mati je bila Dunajčanka. Selma Riza je najznamenitejša turška pisateljica in je bila prva, ki je zapustila harem in šla v svet.

Najnovejše za politično agitacijo. Iz Čikage sporočajo o najnovšem sredstvu ki se bode uporabljalo za politično agitacijo predsedniškega kandidata Wm. J. Bryana. Novo sredstvo so premikajoče slike, ki bodo predstavljale govornika. Med tem ko bodo slike predstavljale njegove kretnje, govoril bode fonograf govore, ki jih je govoril Bryan v Čikagi na Labor day. Na ta način bode lahko videl vsakdo Mr. Bryana in ga ob enem tudi slišal, če tudi bo on bogsigavedi kako daleč od tam.

Zrakoplovstvo. Vinko Selak, brivec v Bjelovaru, si je dal na Angleškem patentirati vodljiv zrakoplov. Tvrdka Siemens in Halske v Berlinu gradi nov zrakoplov, ki bo baje dovršenejši od vseh dosedanjih nemških modelov. V Peterburgu je osnovala neka gospodična Popov načrt za aeroplan brez peroti in krmil. Nekaj podobnega je izumil ravnotam tudi Tatarinov. Podrobnosti teh novih iznajdb niso znane. — Nad jezerom Bracciamo ravno kar poskušajo italijanski vojaški vodljiv zrakoplov stotnikov Croco in Ricaldone. Uspehi so baje sijajni.

Sveto pismo je sedaj prevedeno v 412 jezikov. Leta 1880. je bilo šele 238 prevodov sv. pisma. Prevajanje še nadaljujejo, ker je še mnogo jezikov, v katere sv. pismo še ni prevedeno, n. pr. samo na malajskih otokih nad sto. Od 150 indijskih jezikov imamo prevode samo v 92.

— **Iz časnikarstva.** Spljetski »Velet-bit«, glasilo hrvaške stranke, je prenehal izhajati, in sicer, kakor javlja v svoji zadnji številki z dne 30. septembra, samo za nekaj časa. — V Zadru nameravajo Italijani ustanoviti tednik pod imenom »Risorgimento«.

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

Gospodarstvo.

Trtni les za krmo.

Kakor poroča že »Kmetovalec« z dne 15. t. m. je trtni les v zmletem stanu dobra in tečna hrana za molzno in vprežno živino. Da se uporaba trtnega lesa kot krme udomači tudi pri nas, zlasti letos, ko krme povsod primanjkuje, je c. kr. poljedelsko ministrstvo za našo deželo nabavilo štiri velike stroje za mletje trtnega lesa pri tvrdki R. Sack na Dunaju. Vsak stroj rabi štiri konjske sile za svoj obrat in izdela pri tem v eni uri 350 kg lesnega zdroba, ki zadostuje za en dan in 35 glav odrasle goveje živine. Kdor ima torej kako pripravo in ceno gonilno moč, n. pr. vodno kolo in bi hotel prevzeti mletje trtnega lesa za vinogradnike svojega okoliša, zglašiti naj se nemudoma pri c. kr. vinarskem nadzorniku g. B. Skalickyju v Novem mestu, in mu naznani, kakšno gonilno moč da ima in kje se ta nahaja, kakor tudi kako pristojbino bi zahteval za mletje lesa (za 100 kg lesnega zdroba). C. kr. poljedelsko ministrstvo postavi stroj brezplačno na mesto in si pridrži le lastninsko pravico do stroja, vinogradniki, ki se ga poslužujejo, plačajo pa delo in gonilno silo dotičnemu podjetniku. Seveda imajo občine ali kmetijska društva, ki reflektirajo na tak stroj, prednost.

Telefonska in brzojavna poročila

KANONIK ŽUŽA UMRL.

Laški trg, 2. oktobra. Kanonik Žuža je danes umrl. Pogreb bo v nedeljo, 4. oktobra ob 4. uri popoldne.

OBSTRUKCIJA V ČEŠKEM DEŽELNEM ZBORU.

Praga, 2. oktobra. Nemci v češkem deželnem zboru nadaljujejo obstrukcijo.

Praga, 2. oktobra. Češka in nemška socialna demokracija sklicujeta za nedeljo v vseh čeških in nemških mestih demonstrativne shode.

Predrzen vlom.

Dunaj, 2. oktobra. V obrežnem okraju so neznani vlomilci vlomili v neko prodajalnico. Denarja niso odnesli, pač pa raztrgali vse menjice.

BOLGARSKO-TURŠKI SPOR.

Sofija, 2. oktobra. Bolgarska vlada je poslala vsem velevladostem noto, v kateri razlaga, kakšni so razlogi, da ne more orientalske železnice vrniti.

Bukarešta, 2. oktobra. Rumunski vojni minister je zapovedal mobilizirati 3. divizijo baje vsled posebne želje velevladi.

Budimpešta, 2. oktobra. Semkaj je dospel bolgarski podpolkovnik Toskov, da nabavi konj za topništvo. Prve vagonne konj v vrednosti 450.000 fr. so že odposlali v Bolgarijo.

Berlin, 2. oktobra. »Berliner Tagblatt« poroča, da bo tudi Srbija protestirala proti temu, da se je Bolgarija polastila rumelske proge.

VELESRBSKA ZAROTA.

Zagreb, 2. oktobra. Zaprlj so trgovce Krajca, Viliča, Oaja, Končarja in Rebraka iz Gline, potem Tončarja, občinskega ga svetovalca Stanka Rebraka, Krista Rihtoviča in lovca Otrševiča.

215 OSEB UTONILO.

Smirna, 2. oktobra. O potopljenem parniku »Stambul« se poroča, da je bilo na parniku 230 oseb, Rešilo se je samo 15 oseb, utonilo je 215 oseb.

ARETACIJE PRI RUSKEM KNEZU.

Peterburg, 2. oktobra. V stanovanju kneza Mihaela Dolgorukova je policija napravilo hišno preiskavo. V knezovem stanovanju so imeli dijaki shod. Aretiranih je več dijakov.

3. Izkaz prispevkov za spomenik in žrtve 20. sept. 1908.

„Posojilnica v Ribnici“ na Kranjskem K 250.—; Županstvo v Planini pri Rakeku na Kranjskem za oskrbo žrtev K 50.—; Občinski urad na Viču pri Ljubljani K 100.—; Karol Sajovic, prometni kontrolor v Ljubljani za žrtve in spomenik K 10.—; Malka in Hinko Perné v Šturiji za spomenik narodnima mučenikoma K 2.—; Fran Babič iz Škofjeloke v gostilni na „Kazini“ za oskrbo ranjencev od kmetov iz Praprotnega in okolice v selški dolini nabranih K 850.—; Neimenovana soproga v Ljubljani za ranjence K 5.—; Marija Marzola iz Viča za žrtve K 4.—; Zbirka uslužbencev tvrdke F. P. Vidic & Komp. v Ljubljani za žrtve K 9.—; Gospodarsko napredno društvo za Šent Jakobski okraj v Ljubljani K 40.—; Ivan Gričar, trgovec v Ljubljani K 50.—; Karol Šinkovec iz Ljubljane za oskrbo žrtev K 10.—; Tvrdka Ana Šinkovic nedol. dedič v Ljubljani za oskrbo žrtev K 20.—; Gostilna št. 10 na Martinovi cesti v Ljubljani za spomenik K 2.—; Pri odhodnici rekrutov za žrtve nabranih K 10.—; D. J. in K. v Ljubljani K 30.—; Anton Svetek, c. kr. računski nadsvetnik v Ljubljani za ranjence K 20.—; Potovalna pisarna Ed. Kristan v Ljubljani K 20.—; Ivan Sbrizaj, nadinženir v Ljubljani K 10.—; Občina Spodnja Šiška pri Ljubljani K 200.—. Skupaj K 850.—. Vsem darovalcem najsrčnejša zahvala! V Ljubljani, dne 2. oktobra 1908. — Dr. Alojzij Kokalj, blagajnik.

Ij Darovi. G. Jernejec Peter in soproga 2 K za spomenik nedolžnih žrtev in 2 K za ranjence v deželni bolnici.

š Z Vranskega smo prejeli: Narodne žrtve, ljubljenci mili, vredni najslajšega objema, sprejmite srčni bratski pozdrav in skromen dar — 20 K — v malo tolažbo! Z vami žalujoči Alojzij Zamuda, kaplan.

* **Večna molitev, z velikim tiskom.** Ta molitvenik, ki je med slovenskim ljudstvom razširjen v mnogo tisoč izvodih, prevzame »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani v svojo zalogo in bo osmi natis izdala s prav debelimi črkami. Dotiskan bo osmi natis, če se ne pojavijo nepričakovane zapreke, do Božiča. Molitvenik bo obsegal tudi z velikim tiskom vse molitvene ure in poleg tega tudi najpotrebnejše mašne in druge molitve. Cena bo nekaj višja, kakor dosedaj, ker bo tudi število strani zelo narastlo. S to izdajo bo častivcem presv. Rešnjega Telesa posebno ustrezno.

* **Slike naših mož,** Vodnika, Slomške, Prešerna in Gregorčiča v barvah in krasnem okvirju je ravnokar založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Cena za vsak portret v okvirju 7 K 60 vinarjev. Velikost slik z okvirjem vred 24 x 20 cm.

Proda se popolnoma nerabljen najnovejši natis Herderjevega leksika (8 vezanih zvezkov) za 98 kron. — Leksikon je popolnoma nov; iz prijaznosti posreduje pri prodaji »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Dober počutek in telesna živahnost ter veselje do dela

5-1 krati mnogim edinole pomanjkanje teka in nerednost v prebavi. V takih slučajih je najboljši pripomoček »Rogaški tempelj vroleo« (sam ali zmešan z vinom, - konjakom, mlekom in sadnimi sokovi).

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
1	9. zveč.	744'5	10'0	sl. svzh.	jasno	
2	7. zjut.	43'8	3'6	sl. jvzh.	megla	0'0
	2. pop	41'4	18'1	sl. vzhod	jasno	

Srednja včerašnja temp. 11'1°, norm. 12'8°.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 2. oktobra.

Pšenica za oktober	11'68
Pšenica za april	11'94
Rž za okt.	9'56
Oves za okt.	8'—
Koruzza za maj 1. 1909	7'46

Efektiv: 5—10 višje.

Dakelj

izvrsten lovec in več na pol dakeljnov, dobrih čuvajev se proda. Kje pove upravnništvo »Slovenca«.

2561 2-1

V najem oddajam takoj

lepo prostrano klet

2566 v Spodnji Šiški. 3-1 Istopam razprodajam različen inventar in blago, kakor sode, kadi, rakijo, slivovko, brinjevo itd., itd.

Karol Meglič,

lastnik tvrdke Lavrenčič & Domicelj Dunajska cesta št. 32.

Razpisuje se služba

organista in cerkovnika

v Pliberku. Prednost imajo samci. Nastop lahko 15. oktobra.

2557 3-2

Mestni župni urad Pliberk na Koroškem.

Hiša

z malo trgovino v Novem Vodmatu pri glavni cesti se po ugodni ceni takoj proda. Več se izve v uprav. »Slovenca«.

2544 4-2

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Opital.-Stritar. ul. 7

Dobi
in
prod.

Francozinja iz Pariza

je otvorila **konverzačijski tečaj** v torek in petek od 5.—7. Poljanska oesta šte. 12.

2402 3-2

Radi preselitve se ceno proda

hiša v Vižmarjih št. 61

z gospodarskim poslopjem in velikim ograjenim vrtom, pripravna za vsako obrt. Pojasnila daje posestnik ravnotam. 2535 6-2

Učenec

se sprejme takoj v trgovino manufakturnega blaga. Kje, pove upravnništvo »Slovenca«.

2532 3-2

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabineta in pri-
tiklin išče takoj mirna stranka brez
otrok.

2563 2-1

V Angleškem skladišču oblek, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

obsega zaloga čez

25.000 komadov najnovejše jesenske in zimske konfekcije

za gospode, dame, dečke, deklice in otroke.

Čudovito nizke cene! — Prodaja na debelo z znatnim popustom. — Čudovito nizke cene!

Velik požar.

Črni vrh nad Idrijo v ognju.

Včeraj zvečer smo prejeli iz Godoviča brzojavko: Grozen požar je v Črnem vrhu nad Idrijo uničil 18 poslopij. Pomoč je nujno potrebna.

Nulna prošnja sobojevnikom za treznost!

V nedeljo, 4. oktobra, je zadnji dan, da se seštejemo po župnijah in društvi in družbah, da moremo 12. oktobra na I. avstrijskem protialkoholnem shodu pokazati se in povedati Avstriji in drugemu svetu, koliko nas je Slovencev, ki umemo strašno nevarnost alkoholizma in se proti njemu bojujemo.

Poročilo o tem shodu bo zgodovinski dokument, ki bo še pozni rodovom kazal, kaj smo Slovenci poleg drugih narodov storili v tem oziru. — Ni se nam treba skrivati, smo med prvimi v Avstriji na protialkoholnem bojišču, le zadnji čas so nas prehiteli Predarci in Tirolci.

Toda knjigovodstvo o našem delu in uspehu je nepopolno. Prosimo nujno duhovnike, učitelje in načelnike vseh slovenskih društev, pri katerih je bilo količkar protialkoholnega delovanja, naj drže to nedeljo nekaj kontrolni shod, da seštejejo ude abstinentne in zmernostne struje, poročajo prihodnji teden prve dni gospodu Janezu Kalanu v Zapogah, p. Smlednik, o številu udov, o predavanjih in morebitnem drugem protialkoholnem delu.

Prosimo tudi druge časopise, da opozore svoje somišljenike na dunajski shod, da na njem poročajo o svojem protialkoholnem delu in se dajo na shodu zastopati po komurkoli.

Posebno važnost polagamo na to, da se ne le abstinentje, ampak sploh vsi, ki jim je res mar za pravo zmernost, zglašijo tukaj kot udeleženi. I. ali II. stopnje društva treznosti, in po možnosti gredo tudi osebno na Dunaj.

Pri debatah ima vsak prosto besedo, samo da poda svoje ime na listku predsedniku.

Vinorejce in njih prave prijatelje prosimo: organizirajte se to nedeljo, pristopite v obilnem številu društvu treznosti (pišite tudi g. Kalanu v Zapoge) ali pa ustanovite vsaj svoje društvo z zavezo piti samo vino, in sicer samo domače in naravno ter vselej zmerno. In glejte, da pride poročilo o tem pravočasno na Dunaj. Žganje in pivo je spoznano kot največja nevarnost celo v severnih, nevno-rodnih krajih. Kakšna je ta nevarnost za Slovence, spoznamo iz dejstva, da bo samo najnovejša podražena piva za 4 vinarje veljalo samo kranjsko deželico 560 tisoč kron, ker ga izpije 14 milijonov litrov. Zakaj toliko piva v vinorodni deželi? Ker so pivovarji veliki gospodje, vinorejci pa večinoma revni kmetje, ali še manj — zato ima pivo manjši daci in ga sme v zaprtih posodah vsak prodajati.

Vinorejci! pošljite vsaj svoje poslanke, državne in deželne, ali pa nalašč za to izvoljene na Dunaj 12. oktobra.

Prosimo pa tudi za druge nasvete, zlasti, kaj naj zahtevamo od države in zakonodaje v prosep prave treznosti, katera nam je zlasti sedaj tako nujno potrebna. Rešiti nas more samo Bog in samopomoč!

Za slovensko društvo treznosti:

Andrej Kalan, kanonik, predsednik.

Franc Avsec, župnik, odbornik.

Prva žrtev v Ljubljani.

Na starem ljubljanskem pokopališču pri Sv. Krištofu je pozabljen gomila, kjer križ in kamen ne stoji — v njej počiva slovenski mučenik Rodè. Bil je on prvi, ki je dal življenje za našo slovenstvo.

Bilo je leta 1869. Na binkoštni ponedeljek se je zbralo kakih 30.000 ljudi na Vižmarjih, kjer je bil velik slovenski tabór. Peš in na vozovih je privrelo od vseh strani naše domovine toliko ljudstva skupaj, da se je bilo čuditi.

Takoj v nedeljo po vižmarskem taboru, namreč dne 23. velikega travna 1869, pa so napravili ljubljanski nemški turnarji izlet na Janče in v Vevče. Svarili so jih od več strani, da naj ne hodijo na kmete, kjer je vse naperjeno zoper nemštvo; ali ti opomini jih niso odvrnili. Šli so z vojaško godbo na Jančji hrib in še tisti večer smo izvedeli v Ljubljani, da je tekla slovenska kri.

Tajnik »Slov. Matice«, Fran Podkrajšek, poroča iz svojih bogatih spominov o tem tako-le: Neko nedeljo spo-

mladi l. 1869 so izleteli turnarji na Janče, kjer so jih napadli kmetski fantje. Dolgin Dornik je nosil turnarsko zastavo. Fantje so ga napodili. Bežal je z zastavo, a v neki grapi se je prevrnil. Tedaj so ga fantje naklestili in mu vzeli zastavo. O Dorniku se je pela potem pesem: Hali, halo, želoda več ne bo! Dornik je en osel, ki je zastavo nosil. Na begu so se ustavili turnarji v Vevčah in tudi tamkaj izživali. Kmetski fant, vojak na dopustu, Rodè, se je nekaj upiral patroli, češ, da tudi on vé, kaj zahteva postava, saj je korporal. Tedaj mu je nastavlil orožnik bajonet na prsi in ga prebodel. Mrtveca so pripeljali na navadnem koleslju v ljubljansko mrtvašnico. Voz je spremljalo krdele orožnikov. Ti varuhi postave so prignali četo fantov z Janč in Vevč, in nekateri izmed njih so bili kaznovani. Razburjenost v Ljubljani in okolici je bila nepopisna. Trumoma so hodili kropit Rodeta. Neki kmet je v mrtvašnici pokazal na križanega Krista vzkliknil vpričo ihteče množice: Kakor je Kristus nedolžno umrl, tako tudi Rodè — oba v sovražnikovih rokah! Gospa dr. Zarnikova je v spremstvu narodnih dam prinesla k Sv. Krištofu venec s trobojnimi trakovi in z napisom: Narodnemu mučeniku!

Rodetu so namenili Slovenci napraviti velikanski pogreb, ali vlada ga je prepovedala. Zagreblji so Rodeta kakor psa ponoči. K Sv. Krištofu so hitele velike množice, misleč, da bo pogreb, a Rode je bil že v zemlji. Grob mu je bil pokrit z vencem. Pred pokopališčem je bilo razpostavljeno vojaštvo in dva topova s topničarji. Naši ljudje so se mirno razšli. Tedaj je skrbna vlada pozvala v Ljubljano tudi huzarje.

Ali bi ne bilo prav, da se takrat, ko se bo postavil spomenik Lundru in Adamiču, postavi tudi Rodetu?

Izpred sodišča.

Ljubljanske demonstracije pred okrajnim sodiščem.

Gril Karol, postrešček št. 1 in hišni posestnik v Ljubljani, leta 1857 rojen, nekaznovan, je ovaden, da, ko se je 21. m. m. nabrala večja množica pred kazino, ki so jo razganjali. Gril ni hotel iti proč in je rekel: »Ne grem, če me prav prederete. Tukaj sem.« Patruja ga je aretirala, ker ga ni poznala. Sodni svetnik Potrato, obtoženca zagovarja dr. Ažman, državno pravdnštvo zastopa dr. Neuberger. Gril izpove, da ga en malo imei. Aretiran je bil v Vegovih ulicah. Pred Cassermannom je hotel iti naprej domov. Prišel je iz Hribarjeve prodajalne. Ko so ga aretirali, ga je eden orožnikov sunil s kopitom v hrbet. — Dr. Ažman predlaga, naj se zasliši priča Glob Franc. — Razprava se preloži, da se zaslišijo še druge priče. Dravnega pravdnika substitut dr. Neuberger se je pridružil zagovornikovemu predlogu.

Konrad Lisac, 1886. leta rojen, knjigotroški pomočnik, je obtožen, da je bil 20. t. m. na Dunajski cesti od kordona večkrat opominjan, naj se odstrani. Patruje ni ubogal in jo psoval, ter je hotel prodreti kordon. — Lisac izpove, da je bil s sorodniki v Kosezah. Okoli 9. ure zvečer so se vračali domov. Na Dunajski cesti je stal kordon. Dopisnico bi bil tudi rad oddal na pošto. Vprašati je hotel častnika, če sme skozi kordon. Častnik je bil osoren z njim, še predno je izpregovoril, naka je rekel: »Saj slovensko povejte, da bom razumel!« Mater in sorodnike je še opozoril, naj gredo stran. — Orožnik, tit četovodja Janez Sešek v Ribnici, izpove: Dotično nedeljo se je nabrala večja Jružba pred kordonom. Nabralo se jih je približno 30. Opozarjal je, naj gredo nazaj. Obtoženec je hotel na vsak način skozi. Z oficirjem je že prej govoril, da mu ni dovolil, da gre skozi. Slišal je, pa je rekel obtoženec: Hudiči! Aretiral ga je na lastno odgovornost, ker ga ni ubogal in je hotel skozi kordon iti. — Dr. Neuberger predlaga, naj se odstopi akt državnemu pravdnštvu, ker so podani vsi znaki paragrafa 283. — Na sodnikovo vprašanje izpove Sešek, da »Aufaufa« ni bilo. — Dr. Ažman se protivi predlogu. Dr. Neuberger vztraja pri svojem predlogu. — Orožnik pravi, da so nekoliko demonstrirali. — Sodnik objavi sklep, da se odstopi spis državnemu pravdnštvu.

Maks Zupančič, 1881. leta rojen, jurist, je obtožen, da je 20. septembra pozvala patruja demonstrante, naj se razidejo. Zakričal je: barabe. Ni pokoril patruji. Bil je aretirani. — Zupančič izpove, da je prišel okoli 7. ure zvečer s Fužin v Ljubljano. Hotel je iti domov čez Frančiškanski most. Govoril je z nekim tovarišem. Orožnik ju je opozoril, naj gresta narazen. Šla sta s tovarišema proti Prešernovemu spomeniku. Ko sta prišla pred

Gričar in Mejačevo hišo, je videl, da bidejo z bajoneti. Bili smo mirni. Gruča mladih ljudi je pela »Hej Slovani«. Ob kandelabru je prišla patruja od »Uniona«. Vojaki so mu kazali hrbet. Tu pade klic: barabe. Neki infanterist se je obrnil in rekel, da je on zaklical barabe.

Orožnik Matija Horvat izpove, da je bil Zupančič aretirani radi razžaljenja straže, ker jo je zmerjal z barabami. Šel je k njemu. Tekel je pred njim, on se skočil za njim in ga prijel. Stal je šest do sedem korakov proč. Med njim in Zupančičem je bilo veliko ljudi. Ko je bil Zupančič aretirani in so ga odvedli, so metali kamenje za patrujo in je bil en Belg'jec zadet.

Franc Bigula, 16 let star, čevljarski vajenec, izpove, da je čul, ko je nekdo zavpil baraba in so gospoda prišli. Stal je zraven Zupančiča, a čul ni, da bi bil rekel Zupančič baraba. Bilo je to pred Bahovčevo trgovino. Barabe so vpili zdej. Patruja je prišla od »Uniona«.

Josip Zanoškar, 15 let star, izpove, da je šel proti pošti in potem pred Prešernov spomenik, kjer so peli, pa vpil: živio. En vojak je hotel udariti s puškinim kopitom. Nekdo zakliče baraba, in sicer za nama. Zupančič ni klical baraba. — Dr. Ažman konstatira, da Zupančič ni prav nič vplival na priči.

Orožnik Horak se ne spominja, če sta stali priči pri Zupančiču. Priči se zaprisežeta. Po prisegi priči odločno trdita, da Zupančič ni vpil baraba. — Dr. Neuberger naglašja, da sta ti dve izpovedbi v protislovju. Orožnikova, ki je zrel mož, na drugi strani dva mlada dečka. Priči nista tako verjetni, kakor orožnik, ki je gledal obtožencu v obraz. Predlaga, naj se obtoženec krivim izpozna in obsodi po § 312. — Dr. Ažman naglašja, da so bili orožniki zelo razburjeni. Dečka sta stala ves čas zraven. Popolnoma neverjetno je, da bi klical Zupančič barabe. Sodnik deželno-sodni svetnik Potrato objavi razsodbo, po kateri se Zupančič oprosti. — Dr. Neuberger prijavlja vzklic.

Karola Kristana zagovarja dr. Leskovar. Karol Kristan, rojen leta 1882, kovinski strugar, je obtožen, da se 20. m. mes. pred kavarno »Europa« ni pokoril orožniku in ga zmerjal: »Glej ga no hudiča!« — Kristan izpove, da se je vračal z družbo iz Kosez. Peljati so se hoteli s tramvajem in so čakali nanj. Orožnik je razganjal čakalce. Zaklical sem: »O hudiča, na tramvaj bomo pa le smeli čakati.« Orožnik ga nato aretirala, češ, da mu je rekel hudič. — Dr. Leskovar predlaga, naj se zaslišijo priče takoj. — Ker priča orožnik Ferlič ni navzoč, se razprava preloži, da se zaslišijo obenem s Ferličem vse priče.

Znanost in umetnost.

Ij Slovensko gledišče. Včerajšnja otvoritvena predstava v tej sezoni, »Gospa majorka« (I. V. Spažinsky), je bila precej slabo obiskana, kar je brezdvoma zakrivil »Matičin« koncert. Menda to ni slabo znamenje za celo sezono, kajti igralo se je dobro. Igra samanasebi je nujala tudi igravcem obilo priložnosti, da ustvarjajo dobre tipe, ki jih ne manjka v tem igrokazu. Stari, premožni, betežni, dobrotno-neumni major, Fenja, vaška koketka, zlobna in tajnostna, krasni lip Karjaginov, mladega kmeta, ki ga ne zlomi nobena vihra, le poltena ženska, mati Karjagino-va, omejeni, zadolženi in vendar neškodljivi Sladnjev itd., vse hvaležno za igravca, čeprav ne zadovolji psihologa. Odlikovala se je pred vsem Zofija Borštnikova v vlogi Fenje — samo, kdor jo vednole vidi v vlogah sirovo-čutnih žena, se je naveliča; g. Dragutinovič je, kakor vedno, med prvimi; g. Povh se je zelo potrudil, seveda pretiran, kakor začetnik; g. Križaj ni ravno slabo igral, ampak ravno pri njem se je najbolj poznalo, da v pričujoči

igri, razun kostumov, nobena druga stvar ni ruska. Zelo nam je topot ugajal g. Nudič, gotovih hrib pa se bo težkokdaj odvalil. Sicer pa vsem priznanje, zlasti režiji. — Danes v petek se igra prvič angleška burka »Nioba«. — Jutri, v soboto se igra prvič veseloigra »Gospod senator«, ki sta jo spisala priznana komediografa Schöthan in Kadelburg. — V nedeljo popoldne ob 3. se igra »Zapravljivec«, čarobni igrokaz s petjem in godbo; zvečer ob pol 8. uri se poje prvič opera »Madame Butterfly«.

* Knjige »Matice Slovenske« se vse tiskajo in izidejo brezdvomno pred Božičem. P. n. gg. poverjeniki, ki za letos še niso poslali članarine, naj blagovolijo to storiti čimprej. Poedinci morejo denar (4 K) poslati tudi direktno Matici v Ljubljano, samo naj po možnosti navedejo, pri katerem poverjeništvu so doslej dobivali knjige.

Spretna modistinja

se takoj sprejme. Predstaviti se je pri tvrdki Fani Kovač, Ljubljana Mestni trg 11. 2537 3—2

:: Znižana cena :: „Leposlovni knjižnici“.

„Leposlovna knjižnica“ izhajala bo v prihodnje bolj poredkoma in ne bomo izdali letos nobenega zvezka več, da ne preobložimo naročnikov s prebogostim dopošiljevanjem. — Ker nam je po mnogo na tem, da se zviša s prihodnjimi zvezki število naročnikov in dosežemo na ta način prav nizke cene prihodnjim zvezkom, smo se odločili, obrniti splošno pozornost občinstva na „Leposlovno knjižnico“ s tem, da znižamo za kratek čas ceno dosedaj izdanih zvezkov. Cena teh zvezkov je bila sicer tudi dosedaj že skrajno nizka, treba je upoštevati samo to, kar nudi „Leposlovna knjižnica“: število strani, lepa oblika itd.

Kdor se torej hoče poslužiti te prilike in prejeti spodaj označene zvezke po skrajno nizkih cenah, naj se oglasi še pred koncem tekočega leta, — daljšega obroka za naročilo nam ni mogoče staviti, ker bodo nekateri zvezki kmalo pošli. Kdor kaj naroči in hoče postati tudi za prihodnje zvezke naročnik „Leposlovne knjižnice“, naj to pri naročilu posebej označi; sicer pa s tem še ne bo obvezan sprejeti vse zvezke, ki bodo izšli. 1603 19

Po znižani cenli se dobi:

Mož Simone. Roman iz francoščine Champol-Levstik. 304 strani, samo K 1'40.

Krasna, silno zanimiva povest; takoj pri prvi strani nas obvlada radovedna napetost in nam ostane dokler nismo povest prečitali in odložili. — Lepa Simona je prilična omožiti se z možem ostudnega obraza; ona se pa zaveda dolžnosti zakonske ljubezni, katera se vsled moževe plemenitosti razvije počasi iz strašne čutne apatije, tudi čustveno, v gorko simpatijo.

Razporoka. Roman iz francoščine Bourget-Kalan. 300 strani, mesto K 2'—, samo K 1'20.

Krasen prevod se lepo prilaga finesi Bourgetovega sloga.

Dalje sledeči svetovno znani, globoko zamišljivi spisi, katere so slov. časopisi že obširno ocenili: **Ponižani in razžaljeni.** Roman v štirih delih in z epilogom. Iz rusčine Dostojevski-Levstik. XXII + 501 stran; mesto K 3'—, samo K 1'80.

Stepni kralj Lear. Povest. Iz rusčine Turgenjev-Fran J. in Hiša ob Volgi. Iz rusčine Stepnjak-Jurca. 188 strani; mesto K 1'—.

Kobzar. Izbrane pesmi z zgodovinskimi pregledom Ukrajine in s pesnikovim življenjepisom. Iz rusčine Sevcenko-Abram. III + 288 strani; mesto K 2'40, samo K 1'—.

Hajdamaki. Poem z zgodovinskimi uvodom o Hajdamaki (Kobzar II. del) Sevcenko-Abram. 152 strani; mesto K 1'50, samo K —'90.

Straža. Povest. Iz poljščine Prus-Virant. VII + 327 strani; mesto K 2'40, samo K 1'40.

Kdor želi vezane zvezke, naj to na naročilnici označi, vezava se posebej računa in velja za vsak zvezek elegantno celoplatno vez. K —'90.

Vsi zvezki naenkrat naročeni se zaračunajo še ceneje in sicer K 8'— broširano. Povdarjamo pa, da veljajo te cene samo do konca tekočega leta in ima ta ugodnost samo namen vzbuditi v širših krogih splošno zanimanje za „Leposlovno knjižnico“.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Trgovsko-obrtna zadruga v Ljubljani

„ registrovana zadruga z omejenim jamstvom. „
„ (Sodnijske ulice šte. 3 v hiši dr. Pirca.) „
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti

4 1/2 %

obrestovanja od dne vložitve do dne dviga

rentni davek plača zadruga sama iz svojega. Dovoljuje posojila v najrazličnejših oblikah. Vsled ugodnih zvez z inozemstvom preskrbuje vnovčenja, nakazila in denarne pošiljave po celem svetu kar najcenejše.

Vsa pojasnila se dobijo brezplačno v zadrugi pisarni, Sodnijske ulice št. 3 (v hiši dr. Pirca). 2565 3—1

Zakaj v tujini iskati,
če najboljšo pred pragom leži.

1401 20-17

Planinškova pražena kava

se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

In zakaj???

Ker je najfinejša kakovosti;
zato priljubljena.
er je strokovno potom vročega zraka pražena;
zato fino aromatična.
er je prosta nezrelih in nezdravih zrn;
zato zdravju neškodljiva.
er je **najizdatnejša**
zato **najcenejša**.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave

Karel Planinšek

Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evrope.

Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavica K 354.645'15.

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

2379 1 Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Sedaj: Kongresni trg šte. 2, I. nadstr., od novembra 1908 naprej
v lastnem domu, Miklošičeva cesta šte. 6
(za frančiškansko cerkvijo).

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsake vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14.225.902-59. — Denarni promet v letu 1907: K 64.812.603-92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trg. v št. Vidu n. Ljubljano. — Fran Povše, vodja, graščak, dež. odbornik, drž. in dež. poslanec itd. — Anton Kobl, posestnik in trgovec Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zborn. v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — Ivan Pollak ml., tovarnar. — Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Vinski MOŠT

sladek, pristni beli in rudeč **Br. Novakovič** se toči **Sodniji-**
domači pridelek trdke **ske ulice št. 4**
in na Rimski cesti št. 5.

Pozor!

Za **prevažanje vsakovrsnega blaga**, bodisi na postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem, obrtnikom ter slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporoča domača trdka

Telefon
št. 262.

Josip Škerlj
spediter, Ljubljana, Kongresni trg 16.

Telefon
št. 262.

Pozor!

Usojam si naznaniti, da je vse moje perilo, katero imam v prodajalni, samo domače in ne izdelek dunajskih tovarn. Za izdelovanje porabljam samo zanesljivo dobre kakovosti, in bodem v prihodnje gledal na to, da svojim cenjenim odjemalcem v vsakem oziru še bolj vstrežem, kakor dosedaj, zlasti z nizkimi in stalnimi cenami, ki so na vsakem komadu razvidne. Priporočam: nevestam opreme od priproste do najfinejše vrste; gospem telesno, posteljno in namizno perilo, gospodom pa srajce, hlače i. t. d. po meri.

:: Naročeno perilo se v kratkem času izvrši. ::

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta.

2380 2

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem v popolnoma prenovljenih prostorih v hiši gospe **J. Košiček, Florijanske ulice 17**

otvoril 26. t. m. trgovino s specerijskim in mešanim blagom.

2419 3-3

Slavno občinstvo zagotavljam, da bodem vodil trgovino na najsolidnejši podlagi, ter se bodem potrudil vedno s svežim ter z nizkimi cenami v vsakem oziru kar najboljše postreči. — Priporočaje se za obilni obisk beležim z odličnim spoštovanjem

Jos. Boltar.

Opreme za neveste in novorojenčke

domačega izdelka

2407

priporoča **M. ALEŠOVEC** najtopleje.

10-3

Priporoča pa tudi vse drugo perilo za gospe in gospode po **jako nizki ceni** in **najfinejšo izvršeno**. — **Učenke v pouk zamorejo vstopiti vsak dan.**

Prvo učilišče za izdelovanje perila, Ljubljana, Elizabetna cesta 6.

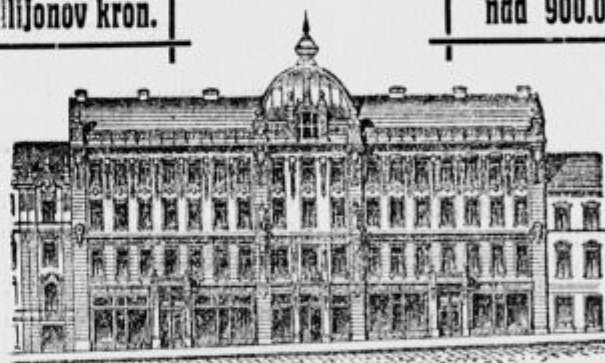
Iščemo nevest

ki si žele nabaviti opremo. Tudi razno blago za dom kupite najboljše v tkalnici **bratov Krejcar, Dobruška št. 9117, Češko**. Prepričajte se in napravite majhen poskus. 6 kosov rjuh, 1 ma 150/200 cm velikih K 15-40. Vzorci barhenta, cefirja in vseh vrst platnega in bombaževga blaga franko.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog:
nad 26 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Podružnica
v **Spljetu.**

Delniška glavica
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

$4\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica
v **Celovcu.**

Rezervni fond
K 200.000.